

POMORSKI UNIWERSYTET MEDYCZNY
W SZCZECINIE
ZAKŁAD ANATOMII FUNKCJONALNEJ
I KLINICZNEJ
71-073 Szczecin, ul. Ku Słońcu 13
tel. +48 91 466 14 00, +48 91 466 14 01

Recenzja

Rozprawy doktorskiej Pani Eweliny Kolańskiej-Dams pod tytułem „WYKORZYSTANIE
TROMBOELASTOMETRII DO OCENY UKŁADU HEMOSTAZY U NOWORODKÓW”.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Wydział Farmaceutyczny

Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszcy

Promotor rozprawy: prof. dr hab. n. med. Ewa Żekanowska

Wiskoelastyczne testy jak tromboelastografia i tromboelastometria umożliwiają bardzo szybką jak i kompleksową ocenę hemostazy krwi pełnej w małych objętościach krwi pełnej. Ten aspekt użycia małych objętości krwi jest szczególnie istotne dla noworodków. Oczywiście korzyści wynikające z tych testów nie dotyczą tylko neonatologii, ale jak wykazano także innych specjalności. Pod koniec lat ubiegłego wieku wykazano przydatność tromboelastografii w transplantologii wątroby czy serca, co dało impuls do dalszych badań w innych specjalnościach medycznych. Od tego czasu testy wiskoelastyczne są coraz powszechniej stosowanymi testami w laboratoryjnych placówkach medycznych.

Biorąc pod uwagę unikalne cechy hemostazy noworodków, sugeruje się możliwość potencjalnego wykorzystania testów wiskoelastycznych do przewidywania ryzyka wystąpienia zagrażającego życiu krwawienia i/lub leczenia krwawienia w tej populacji pacjentów. Potrzebne są jednak dalsze badania w grupie noworodków, szczególnie w podgrupie wcześniaków i noworodków w różnych stanach klinicznych. Dziedzinami medycyny, które mogłyby odnieść korzyść ze stosowania testów wiskoelastycznych są między innymi intensywne terapia, kardiochirurgia dziecięca, transplantologia czy chirurgia dziecięca.

W tą tematykę badań doskonale wpisuje się rozprawa Pani Eweliny Kolańskiej-Dams, która na podstawie tromboelastometrii analizuje proces hemostazy we krwi obwodowej noworodków.

W przedstawionej do recenzji dysertacji liczącej 152 stron, można wyróżnić 6 zasadniczych rozdziałów – wstęp, cel pracy, materiał i metody, wyniki, omówienie wyników i dyskusja oraz wnioski.

W części początkowej pracy znajdują się wykazy skrótów i terminów anglojęzycznych, a w końcowej zamieszczono załączniki dokumentów z posiedzeń komisji bioetycznej oraz wykaz rycin i tabel.

We wstępie przygotowanym na podstawie zebranego piśmiennictwa PT Doktorantka analizuje bardzo wnikliwie tematykę procesu hemostazy, ciekawie i w bardzo przystępnej formie uzupełniając ją o tematy związane z tromboelastometrią. Poświęca również podrozdziały dotyczący odrębności hemostazy u noworodków i wcześniaków, czy hemostazę u kobiet w ciąży wykorzystując najnowsze opracowania.

Według mojej opinii Pani dr Ewelina Kolańska-Dams w bardzo ciekawy i dogłębny sposób wprowadza w problematykę rozprawy, w arkana tromboelastometrii, co dowodzi Jej ugruntowanej wiedzy teoretycznej.

Cel pracy to jasno sprecyzowane zadanie mające, w oparciu o wybrane parametry tromboelastometryczne, ocenę procesu hemostazy we krwi obwodowej noworodków urodzonych pomiędzy 28 a 41 tygodniem ciąży. Ocena ta obejmowała identyfikację trzech grup czynników, wpływających na proces hemostazy noworodków. Pierwszy dotyczył wybranych cech antropometrycznych, takich jak wiek ciążowy, płeć, masa urodzeniowa, masa urodzeniowa należna. Drugi dotyczył wybranych cech klinicznych, takich jak droga porodu, punktacja w skali APGAR, występowanie chorób u matki (cukrzyca ciężarnych, niedoczynność tarczycy, nadciśnienie tętnicze), a trzeci stężenia białka CRP oraz parametrów płytkowych, takich jak liczba płytek krwi i MPV.

Materiał i metody badań procesu hemostazy, jak i wybrane parametry tromboelastometrii zostały dobrane właściwie i zgodnie z założonym celem rozprawy. Zastosowane testy statystyczne gwarantują poprawność wyciągniętych wniosków.

Wyniki badań przedstawiono w postaci 95 tabel oraz 28 rycin, których analiza pozwoliła PT Doktorantce, w formie bardzo ciekawej dyskusji, na konfrontację swoich rezultatów z rezultatami innych badaczy.

We wnikliwej dyskusji PT Doktorantka konfrontuje w sposób prawidłowy i staranny uzyskane przez siebie wyniki badań z innymi autorami. Podkreśla w sposób świadomy ograniczenia metodologiczne i ustosunkowuje się do nich w sposób krytyczny, do poczynionych spostrzeżeń, co w żaden sposób nie umniejsza ale wręcz przeciwnie podkreśla walor pracy badawczej. Na tej podstawie konstruuje swoje modele badawcze, które w sposób jasny i przejrzysty formułują się w konstruktywne wnioski. Udowadnia w ten sposób po raz kolejny rozległą znajomość tematyki przeprowadzonych przez siebie badań.

Rozprawę PT Doktorantka kończy 6-cioma wnioskami odnoszącymi się w pełni do postawionego celu, które dają się skrócić do jednego zdania, że zastosowanie tromboelastometrii w stanach wykazujących zaburzenia hemostazy okazuje się kluczowe dla wczesnej diagnozy, postępowania terapeutycznego i rokowania. Uzyskane wyniki mogą mieć wkład w ustalenie wartości referencyjnych i wykorzystanie tromboelastometrii w diagnostyce powikłań krwotocznych, jak i w innych zaburzeniach krzepnięcia, szczególnie u wcześniaków, narażonych na takie powikłania. Rezultaty badań własnych zachęcają do szerszego stosowania tromboelastometrii w grupie noworodków.

Zamieszczone piśmiennictwo (158 pozycje – w przeważającej większości anglojęzyczne) jest dobrze dobrane i w pełni wykorzystane w postaci cytowań.

Nie mam żadnych zastrzeżeń merytorycznych odnośnie przedstawionej mi pracy.

Podsumowując, rozprawa Pani Eweliny Kolańskiej-Dams pod tytułem „WYKORZYSTANIE TROMBOELASTOMETRII DO OCENY UKŁADU HEMOSTAZY U NOWORODKÓW” posiada wymierne wartości poznawcze oraz spełnia wymagania stawiane rozprawom doktorskim w świetle Ustawy o stopniach i tytule naukowym z dn. 14.03.2003 z późniejszymi aktualizacjami (Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce Dz. U. z 2018 r. poz. 1668). Doktorantka jasno sprecyzowała problem badawczy i samodzielnie go rozwiązała, wykazując się dużymi umiejętnościami badawczymi.

W oparciu o ocenę rozprawy doktorskiej przedkładam Wysokiej Radzie Dyscypliny Nauki Farmaceutyczne CM UMK wniosek o dopuszczenie Pani Eweliny Kolańskiej-Dams do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

KIEROWNIK

Zakładu Anatomii Funkcjonalnej i Klinicznej

prof. dr hab. n. med. Zbigniew Ciątek

Szczecin 2023.11.08